

sista (1 641,60 euroa) ja sijoitusten tuotoista (738,38 euroa). Suomen Akatemia myönsi julkaisuavustusta 16 000 euroa, mutta osa siitä oli maksettava takaisin, joten avun lopulliseksi määräksi muodostui 15 351,85 euroa. Yhteensä Virittäjän tulot olivat 42 749,64 euroa. Kuluja kertyi 50 299,75 euroa. Suurimmat kulut aiheutuivat painatuksesta (19 151,28 euroa), postituksesta (6 648,11 euroa), palkoista, palkkioista ja korvauksista (sosiaalikuluneen 20 106,07 euroa) sekä apurahoista (1 700 euroa). Toimisto- ja muita kuluja kertyi 2 694,29 euroa.

Virittäjän tulos vuodelta 2003 on siis 7 550,11 euroa alijäämäinen. Tämä johtuu pääasiassa painatus- ja postituskulujen jaksoitusvirheestä. Vuoden 2003 aikana on maksettu viiden Virittäjän numeron painatus ja postitus, koska vuoden 2002 tilinpäätöksessä ei otettu huomioon vuoden 2002 viimeisen numeron kuluja. Vuoden 2002 tilinpäätös olikin siksi Virittäjän osalta 7 578,62 euroa ylijäämäinen. Koska Virittäjän vuoden 2002 ylijäämä on samansuuruinen kuin vuoden 2003 alijäämä, vuosien 2002 ja 2003 tulokset tasaavat toisensa.

Osaltaan yli- ja alijäämän muodostumiseen vaikuttaa Suomen tiedekustantajien liiton vuonna 2002 myöntämä 1 500 euron apuraha, joka on tuottona vuoden 2002 tilinpäätöksessä. Apuraha on kuitenkin käytetty suurimmalta osin vasta seuraavana vuonna ja näkyy vuoden 2003 kuluissa, koska varauksia ei ollut tehty.

Seuran omat kulut olivat 3 115,52 euroa ja tuotot 2 587,00 euroa, joten seuran tulos vuodelta 2003 on 528,52 euroa alijäämäinen. Seuran kulut ovat aiheutuneet etupäässä jäsenpostituksista, jäsenkokousten järjestämisestä ja kirjanpidosta. Tuottoja on kertynyt lähinnä jäsenmaksuista (2 500 euroa).

Kotikielen Seuran ja Virittäjän vuoden 2003 yhteinen tilinpäätös osoittaa tuottoja 45 336,64 euroa ja kuluja 53 415,27 euroa, joten alijäämäksi tulee 8 078,63 euroa, mutta lopullinen alijäämä on europyöristysten takia 0,08 euroa pienempi eli 8 078,55 euroa. ■

Helsingissä 14. maaliskuuta 2004

TONI SUUTARI
Kotikielen Seuran sihteeri

KAHDESKYMMENES POHJOISMAINEN KIELITIEEEN KONFERENSSI HELSINGISSÄ 7.–9.1.2004

Helsingin yliopiston yleisen kielitieteen laitos isännöi kahdennettäkymmenettä pohjoismaista kielitieteen konferenssia (Scandinavian Conference of Linguistics) 7.–9. tammikuuta. Helsinkiin koontui lähes 200 lingvistiä noin 20 maasta. Konferenssi oli järjestyslukunsa lisäksi merkittävä myös siksi, että ensimmäisestä

pohjoismaisesta lingvistikokouksesta Ruotsin Kungälvissä tuli tänä vuonna kuluneeksi kolmekymmentä vuotta. Tuolloin paikalla oli 70 osanottajaa neljästä maasta kuuntelemassa 25:tä esitelmää (Andersson 1974: 189). Tänä vuonna Helsingissä pelkästään sektioesitelmiä oli noin 50. Tämän lisäksi oli vielä viisi kutsuesitelmää sekä sama

määrä työpajoja. Pohjoismainen lingvistikokous on siis kasvanut kolmessakymmenessä vuodessa suurehkoksi kansainväliseksi konferenssiksi.

Konferenssin ohjelma oli järjestetty siten, että samanaikaisesti pidettiin useita sektioita ja työpajoja, joten innokkainkaan kielitieteilijä ei ehtinyt kaikkea kuulemaan. Sektioiden osiin oli pyritty kokoamaan jollain tavoin samaan aihealueeseen liittyviä esitelmiä. Kielitieteen kentän laajuuteen nähden tässä oli onnistuttu yllättävän hyvin. Toisaalta joukossa oli myös muutamia esitelmiä, joita oli vaikea sijoittaa mihinkään yhteyteen luontevasti. Työpajoja järjestettiin passiivista, syntaktisesta mikrovariaatiosta, itämerensuomalaisista argumenteista, kokeellisten menetelmien tarpeellisuudesta semantiikassa sekä informaatorakenteesta, diskurssipartikkeleista ja typologiasta.

Kutsuesitelmöitsijöiksi oli pyydetty ÖSTEN DAHL Tukholmasta, JOHN MCWHORTER Berkeleystä ja GEOFFREY SAMPSON Sussexista. Ensimmäisenä ääneen pääsi Sampson, jonka aiheena oli »The human significance of corpus linguistics». Hän käsitteli korpuslingvistiikan mahdollisuuksia ja heikkouksia mielenkiintoisten esimerkkien valossa. Toisen esitelmänsä Sampson piti viimeisenä päivänä aiheesta »The mythical language instinct». Siinä hän pohti erityisesti BNC-korpuksesta (British National Corpus) poimitun materiaalin valossa klassista kysymystä ihmisen kielikyvyn alkuperästä. Muun muassa korpusaineiston perusteella Sampson pitää generativistien väitettä synnynnäisestä kielikyvystä vääränä.

Myös McWhorter piti kaksi esitelmiä. Toisen otsikko oli »What happened to English?». McWhorter analysoi siinä englannin kielen erilaisuutta muihin germaaniin kielisiin nähden. Tarkasteltuaan kymmentä englannin ominaisuutta hän päätyi kiintoisaan lopputulokseen: Englantiin saapuneiden skandinaavien puhuma kieli on vaikut-

tanut englanttiin. McWhorter jäi mieleen hyvänä esiintyjänä, jota kuulisi mielellään toistekin.

Kungälvin ensimmäiseen pohjoismaiseen lingvistikokoukseen osallistuneista kielitieteilijöistä oli kourallinen paikalla nyt Helsingissä. Yksi heistä oli Helsingin yliopiston filosofisen tiedekunnan viime kesän promootiossa kunniatohtoriksi vihitty Östen Dahl. Hänen kutsuesitelmänsä aiheena oli »The dialectics of grammar change, or why life cycles are not always cyclic». Aihe oli laaja, ja sitä käsiteltiin monipuolisesti.

Sektioesitelmien aiheiden kirjo oli melkoinen. Fonologian, syntaksin ja semantiikan rinnalla oli niin sosiolingvistiikkaa ja kielitypologiaa kuin historiallista kielitiedettä ja leksikografiaa. Yksittäisten tutkijoiden lisäksi myös erilaiset tutkimusryhmät ja -projektit olivat esillä muutenkin kuin postereissa. Tarjonnan runsaus merkitsi valitettavasti joillekin esitelmille suoranaista yleisökatoa. Kun istuin kuuntelemaan erästä optimaalisuusteoreettista esitelmiä, paikalla oli lisäksi sektion puheenjohtaja sekä seuraavat esitelmöitsijät. Kaiken huipuksi esitelmointiä haittasi rakennuksen ulkopuolelta tuleva rakennustyömaan melu.

Sektioesitelmistä voisi nostaa esille muutaman. Vuoden 2002 yhdeksännessätoista pohjoismaisessa kielitieteen konferenssissa Norjan Tromssassa ELSI KAISER esitelmöi suomen pronomien viittaussuhteista. Tällä kertaa hän käsitteli viron *tema/ta*-pronomia lähtien liikkeelle Renate Pajusalun tutkimustuloksista ja edeten korpus tutkimuksen kautta informaatorakenteen huomioon ottaviin tuloksiin. Kaiserin esitys jäi mieleen selkeytensä ja hyvin muotoillun ojenteensa takia.

Toinen varsin kiintoisa esitelmä oli ELISABET ENGDÄHLIN, MAIA ANDRÉASSONIN ja KERSTI BÖRJARSIN valmisteleva. He kä-

sittelivät ruotsin sanajärjestystä optimaalisuusteorian viitekehyksessä. Optimaalisuusteoreettinen syntaksi on siis rantautunut myös Pohjoismaihin. Ylipäänsä oli hienoa huomata, että esitelmöitsijät tuntuivat olevan hyvin perillä kielitieteen uusista suuntauksista.

Kahdenkymmenennen konferenssin juhlallisuus näkyi iltaohjelmassa. Ensimmäisenä iltana oli Helsingin kaupungin vastaanotto, jonne kaikki konferenssivieraat oli kutsuttu. Toisena iltana oli jo konferenssi-illallisen aika. Hyvän aterian jälkeen kahdesta kieliteknologian opiskelijasta koostuva yhtye esitti ikimuistoisesti Chomskya. Tästä iskostui läsnäolleiden mieliin konferenssia hyvin kuvaava iskulause: kaikki on monitulkintaista.

Kahdeskymmenes pohjoismainen kielitieteen konferenssi oli järjestelyiltään sujuva. Esimerkiksi tekniset laitteet eivät tuottaneet samanlaisia ikäviä ongelmia kuin Tromssassa vuonna 2002. Aikatauluissa pysyttiin melko hyvin, ja yllättäviin muutoksiin reagoitiin tehokkaasti ja järkevästi. Kaikesta oli aistittavissa järjestelytyöryhmän huolellinen työ. ■

JUHA HURME

Sähköposti: juha.hurme@helsinki.fi

LÄHTEET

ANDERSSON, ERIK 1974: Ensimmäinen pohjoismainen lingvistikokous. – *Virittäjä* 78 s. 189–190.

KOTIKIELEN SEURAN KOKOUKSIA

Heini Lehtonen esitelmöi pro gradu -työstään

»Näkökulmia maahanmuuttajataustaisten helsinkiläisnuorten
puhekielen variaatioon ja monikielisyyteen»

torstaina 7. lokakuuta 2004 klo 18.15

Tieteiden talon salissa 505.

Svenskan i Finland: syntaktiska drag i ett jämförande perspektiv -tutkimushanke
esittäytyy **torstaina 25. marraskuuta 2004** klo 18.15

Tieteiden talon salissa 505.

Vuonna 2005 Kotikielen Seura kokoontuu 3. helmikuuta,
14. maaliskuuta (vuosikokous), 22. huhtikuuta, 6. lokakuuta ja 1. joulukuuta.

Tieteiden talon osoite on Kirkkokatu 6 (Helsinki).

LÄMPIMÄSTI TERVETULOA!